

พจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนจีน เล่ม 2 (จีน-ไทย-อังกฤษ) (9)

ธวัช บุรณถาวรสม

หวั่ง เสี่ยวเหา

สุชาดา อโณทยานนท์

肩髃 (jiān yú): 位于三角肌区, 肩峰外侧缘前端与肱骨大结节两骨间凹陷中。主治上肢不遂, 肩臂疼痛等局部病症; 以及风疹等。

เจียนหยูวี: จุดฝังเข็มบริเวณไหล่ อยู่ขอบบนของกล้ามเนื้อ deltoid ตรงรอยปุ่มระหว่าง acromian process กับ greater tuberosity ของกระดูกต้นแขน **ข้อบ่งใช้:** อัมพาตแขน ปวดไหล่ และลมพิษ

jianyu (LI 15): an acupoint located on the upper portion of the deltoid muscle, in the depression between the acromian process and greater tuberosity of the humerus. *Indications:* upper limb paralysis, shoulder pain and urticaria.

肩贞 (jiān zhēn): 位于肩胛区, 臂内收时在肩关节后下方, 腋后纹头直上 1 寸。主治瘰癧; 肩胛热痛, 上肢不遂等病症。

เจียนเจิน: จุดฝังเข็มบริเวณสะบัก อยู่เหนือรอยพับรักแร้ด้านหลัง 1 ชู้น เมื่อแขนแนบลำตัว **ข้อบ่งใช้:** โรควัณโรคต่อมน้ำเหลืองที่คอ ปวดร้อนสะบัก และอัมพาตแขน

jianzhen (SI 9): an acupoint located posteroinferior to the shoulder joint, 1 cun above the posterior

axillary fold when the arm is adducted. *Indications:* scrofula, warm pain of scapula and upper limb paralysis.

肩中俞 (jiān zhōng shū): 位于脊柱区, 第 7 颈椎棘突下, 后正中线旁开 2 寸。主治恶寒发热, 咳嗽, 气喘; 肩背疼痛; 目昏等病症。

เจียนจงซู: จุดฝังเข็มบริเวณหลัง อยู่ห่างจากขอบล่างของปุ่มกระดูกคอที่ 7 ตามแนวระนาบ 2 ชู้น **ข้อบ่งใช้:** มีไข้ ล้าหนาว ไอ หอบ ปวดสะบัก และตาพร่า

jianzhongshu (SI 15): an acupoint located on the back, 2 cun lateral to the lower border of the spinous process of the 7th cervical vertebra. *Indications:* fever with aversion to cold, cough, dyspnea, scapular pain and blurred vision.

交会穴 (jiāo huì xué): 指两经或两条经以上的经脉所交汇通过的腧穴, 多分布于头面及躯干部。

เจียวฮุยเสวี่: จุดตัดกัน จุดฝังเข็มที่มีเส้นจิงลั่วตั้งแต่ 2 เส้นขึ้นไปพบปะตัดกัน ส่วนใหญ่อยู่ที่ศีรษะ ใบหน้า และลำตัว

crossing point: the acupoint at which two or more

meridians run to meet together, mostly located on the head, face and trunk.

角孙 (jiǎo sūn): 位于头部, 耳尖正对发际处。主治齿痛, 颊肿, 目翳等病症。

เจียวซุน: จุดฝังเข็มบนศีรษะ ตรงแนวชายผมระดับยอดใบหู *ข้อบ่งใช้*: ปวดฟัน แก้มบวม ต้อเนื้อ และต้อกระจก

jiaosun (TE 20): an acupoint located on the tempora, on the hairline leveling with the apex of the ear. *Indications:* toothache, swollen cheek, pterygium and cataract.

交通心肾 (jiāo tōng xīn shèn): 心火下降, 肾水上升的治法。

เจียวทงซินเชิน: เชื่อมประสานหัวใจ-ไต วิธีการรักษาเพื่อให้ไฟหัวใจลงล่างและน้ำไตขึ้นบน

heart-kidney synchronization: a therapeutic method to descend heart fire and ascend kidney water.

交信 (jiāo xìn): 阴跷脉郄穴。位于小腿内侧, 内踝尖上 2 寸, 胫骨内侧缘后际凹陷中。主治癃闭, 疝气引股膝内侧痛; 女子漏血不止; 便秘等病症。

เจียวซิน: จุดชี้ของเส้นอินเฉียว อยู่ที่ขาด้านใน เหนือยอดตาตุ่มใน 2 ชู้น ตรงรอยนูนขอบหลัง-ด้านในของกระดูกแข้ง *ข้อบ่งใช้*: ปัสสาวะหยด ปัสสาวะไม่ออก ปวดไล่เลื้อนร้าวไปเข้าด้านใน ประจำเดือนมามาก และท้องผูก

jiaoxin (KI 8): the xi point of the yinqiao channel, located on the medial aspect of the leg, 2 cun above the tip of the medial malleolus, in the depression on the medial side of the posterior border of the tibia. *Indications:* urinary dribbling, anuria, hernial pain radiating to medial aspect of thigh and knee, menorrhagia and constipation.

解痉 (jiě jīng): 运用平肝, 镇潜, 息风的方药, 治疗震颤, 手足痉挛, 角弓反张等的方法。

เจียจิง: คลายอาการเกร็ง วิธีการรักษาอาการสั่น มือเท้าเกร็ง หรือหลังแอ่น โดยใช้ยาสงบตับ กล่อมประสาท และดับลม

spasm relief: a therapy of tremor, spasm of the limbs and opisthotonos by using drugs to subdue liver hyperactivity, tranquilize and stop liver wind.

解溪 (jiě xī): 足阳明经经穴。位于踝区, 踝关节前面中央凹陷中, 在踇长伸肌腱与趾长伸肌腱之间。主治头痛, 眩晕, 癫狂, 下肢痿痹, 足踝无力, 腹胀, 便秘等病症。

เจียซี: จุดจิงของเส้นกระเพาะอาหาร ตรงรอยนูนอยู่กึ่งกลางรอยพับข้อเท้าด้านหน้า ระหว่างเอ็นกล้ามเนื้อ extensor pollicis longus กับ extensor digitorum longus *ข้อบ่งใช้*: ปวดศีรษะ เวียนศีรษะ โรคลจิตซึมเศร้า คลุ้มคลั่ง ชาลิบ ขาอ่อนแรง ข้อเท้าอ่อนแรง แน่นท้อง และท้องผูก

jiexi (ST 41): the jing point of the stomach meridian, located in the depression at the anterior aspect of the ankle joint, between the extensor pollicis longus and extensor digitorum longus tendon. *Indications:* headache, vertigo, depressive psychosis, mania, hypotrophy or flaccid paralysis of lower limb, weakness of ankle, abdominal distention and constipation.

金门 (jīn mén): 足太阳经郄穴。位于足背, 外踝前缘直下, 第 5 跖骨粗隆后方, 骹骨下缘凹陷中。主治头痛, 腰痛, 下肢痿痹, 外踝肿痛, 小儿惊风等病症; 颅脑外科手术、肺切除术针刺麻醉常用穴。

จินเหมิน: จุดชี้ของเส้นกระเพาะปัสสาวะ อยู่บริเวณเท้า ด้านนอก จากขอบหน้าของตาตุ่มนอกลงไปและอยู่หลังต่อ tuberosity ของกระดูกฝ่าเท้าที่ 5 ตรงรอยนูนใต้

กระดูก cuboid *ข้อบ่งใช้*: ปวดศีรษะ ปวดเอว ชาลิบ ขาอ่อนแรง ปวดบวมตาตุ่มนอก และชักในเด็ก ยังเป็น จุดฝังเข็ม ช่วยเสริมการระงับความรู้สึกที่ใช้บ่อยในการ ผ่าตัดเปิดกะโหลกและการผ่าตัดปอด

jinmen (BL 63): the *xi* point of the bladder meridian, located on the lateral side of the foot, below the anterior border of the lateral malleolus and postero-superior to the tuberosity of the 5th metatarsal bone, in the depression of the inferior border of the cuboid. *Indications*: headache, low back pain, hypotrophy or flaccid paralysis of lower limb, pain and swelling of lateral malleolus and infantile convulsion. It is commonly used in acupuncture anesthesia for craniectomy and pneumonectomy.

津能载气 (jīn néng zǎi qì): 津液是气的依附载体。

จินเหนิงจ้ายชี: จินนำพาชี จินเย่เป็นพาหะให้ชีได้ยึดเกาะ

jin carrying qi: *jinye* is the carrier of *qi*.

金破不鸣 (jīn pò bù míng): 久病肺肾失养而致音哑或失音的表现, 多属虚证。

จินฟ่อบูหมิง: ปอดพร่องเสียงหาย เสียงแหบหรือเสียงหายจากปอดและไตขาดการหล่อเลี้ยงในผู้ที่เจ็บป่วยเรื้อรัง จัดเป็นภาวะโรคพร่อง

lung deficiency aphonia: hoarseness or loss of voice caused by malnourished lung and kidney in chronic illness. It pertains to deficiency disease-condition.

金实不鸣 (jīn shí bù míng): 新病肺气失宣而致音哑或失音的表现, 多属实证。

จินสื่อบูหมิง: ปอดแกร่งเสียงหาย เสียงแหบหรือเสียงหายจากปอดไม่กระจายซึ่งพบในระยะแรกของโรคจัด

เป็นภาวะโรคแกร่ง

lung excess aphonia: hoarseness or loss of voice in early stage of the disease, mostly caused by failure of lung *qi* to disperse. It pertains to excess disease-condition.

筋缩 (jīn suō): 位于脊柱区, 第 9 胸椎棘突下凹陷中, 后正中线上。主治小儿惊风、抽搐、目上视、脊强、癲狂等病症; 全子宫切除术针刺麻醉常用穴。

จินซัว: จุดฝังเข็มบนแนวกึ่งกลางสันหลัง ตรงร่องใต้ปุ่มกระดูกสันหลังอกที่ 9 *ข้อบ่งใช้*: ชักในเด็ก ชักกระดูกตาเหลือก หลังแข็ง โรคจิตซึมเศร้า และคลุ้มคลั่ง ยังเป็นจุดฝังเข็มช่วยเสริมการระงับความรู้สึกที่ใช้บ่อยในการผ่าตัดมดลูก

jinsuo (GV 8): an acupoint located on the spinal column, in the depression below the 9th thoracic spinous process. *Indications*: infantile convulsion, convulsive seizure, upward staring, stiff spine, depressive psychosis and mania. It is commonly used in acupuncture anesthesia for total hysterectomy.

金锁固精丸 (jīn suǒ gù jīng wán): 组成: 沙苑子、芡实、莲须、龙骨、牡蛎、莲子。功用: 补肾涩精。主治: 肾虚遗精。

จินสัวกู่จิงหวาน: ชื่อตำรับยา ประกอบด้วยตัวยาชาเยวี่ยนจื่อ เซียนสื่อ เหลียนซวี หลงกู่ หมู่ลี่ และเหลียนจื่อ *สรรพคุณ*: บำรุงไตและเหนี่ยวรั้งอสุจิ *ข้อบ่งใช้*: ฝันเปียกเหตุไตพร่อง

jinsuogujing pill: a formula composed of *shayuanzi, qianshi, lianxu, longgu, muli* and *lianzi*. *Action*: nourishing kidney and preventing wet dream. *Indication*: wet dream due to kidney deficiency.

近血 (jìn xuè): 先血后便, 大便出血鲜红, 多为肛

门部的出血。

จิ้นเซวี่: ถ่ายเป็นเลือดสด เลือดออกก่อนถ่ายอุจจาระ ออก อุจจาระเป็นเลือดสีแดงสด มักเกิดจากเลือดออก จากทวารหนัก

hematochezia: passing fresh blood before defecation, the blood is bright in color. It is mostly caused by anorectal hemorrhage.

京骨 (jīng gǔ): 足太阳经原穴。位于跖区, 第5跖骨粗隆前下方, 赤白肉际处。主治头痛, 颈项强痛, 鼻衄, 腰腿痛; 癫痫等病症。

จิงกู: จุดหยวนของเส้นกระเพาะปัสสาวะ อยู่หน้าและใต้ ต่อ tuberosity ของกระดูกฝ่าเท้าที่ 5 ตรงรอยต่อส้นนิ้ว ข้อบ่งใช้: ปวดศีรษะ ปวดตึงต้นคอ เลือดกำเดาไหล ปวด เอวร้าวลงขา และลมชัก

jinggu (BL 64): the yuan point of the bladder meridian, located antero-inferior to the tuberosity of the 5th metatarsal bone on the dorso-ventral boundary. *Indications:* headache, neck pain, stiff neck, epistaxis, low back pain radiating to leg and epilepsy.

精化为气 (jīng huà wéi qì): 精可转化为气。

จิงฮว่าเหวี่: จิงแปรเป็นชี จิงแปรสภาพเป็นชีได้

essence transforming to qi: essence is transformable to qi.

惊悸 (jīng jì): 因受惊恐而自觉心跳不安的表现, 多为情志等外在因素所致。

จิงจี: ตกใจใจสั่น รู้สึกใจสั่นจากภาวะตกใจกลัว มักเกิด จากการกระทบสิ่งเร้าทางอารมณ์

frightened palpitation: palpitation from fright, affected by external emotional factors.

京门 (jīng mén): 肾之募穴。位于上腹部, 第12肋骨游离端的下际。主治腰痛, 胁痛, 胯痛; 肠鸣, 泄泻, 腹胀; 小便不利, 水肿等病症。

จิงเหมิน: จุด募ของไต อยู่บริเวณเอว ตรงขอบล่างของ

ปลายกระดูกซี่โครงที่ 12 ข้อบ่งใช้: ปวดเอว ปวดสีข้าง ปวดสะโพก ท้องร้อง ท้องเสีย แน่นท้อง ปัสสาวะขัด และ บวมหน้า

jingmen (GB 25): The mu point of kidney, located on the lumbar region, below the free end of the 12th rib. *Indications:* low back pain, hypochondriac pain, hip pain, borborygmus, diarrhea, abdominal distention, dysuria and edema.

睛明 (jīng míng): 位于面部, 目内眦内上方眶内侧壁凹陷中。主治目赤肿痛、流泪、眩晕、夜盲, 目翳等病症。

จิงหมิง: จุดฝังเข็มตรงรอยบุ๋มเหนือมุมหัวตา อยู่ด้านใน ของขอบเบ้าตา ข้อบ่งใช้: ตาอักเสบ น้ำตาไหล เวียนศีรษะ ตาบอดกลางคืน ต้อเนื้อ และต้อกระจก

jingming (BL 1): an acupoint located on the face, in the depression above the medial canthus, close to the inner wall of the orbit. *Indications:* inflammation of eye, lacrimation, dizziness, night blindness, pterygium and cataract.

精气化神 (jīng qì huà shén): 精与气是神化生的物质基础。

จิงชีฮว่าเสิน: จิงชีแปรเป็นเสิน จิงและชีเป็นสารพื้นฐาน ที่ใช้แปรสภาพให้กำเนิดเสิน

essence-qi transforming to spirit: essence and qi are the basic substances for generating spirit.

精气溢泻 (jīng qì yì xiè): 肾的精气盈满而外泻。

จิงชีอี้เซี่ย: จิงชีเอ่อท้น จิงชีของไตเต็มท้นจนไหลออก

essence qi overflow: overflow of kidney essence qi.

经渠 (jīng qú): 手太阴经经穴。位于前臂前区, 腕掌侧远端横纹上1寸, 桡骨茎突与挠动脉之间。主治咳嗽、气喘、胸痛、咽喉肿痛, 以及

手腕痛或无力等病症。

จิงจู่: จุดจิงของเส้นปอด อยู่บริเวณแขนด้านใน เหนือรอยพับข้อมือ 1 ชู่น ระหว่าง styloid process ของกระดูก radius กับหลอดเลือดแดง radial *ข้อบ่งใช้:* ไอ หอบ ปวดทรวงอก เจ็บคอ และข้อมือปวดหรือไม่มีแรง
jingqu (LU 8): the *jing* point of the lung meridian, located on the medial aspect of the forearm, 1 *cun* above the transverse wrist crease, between the radial styloid process and radial artery. *Indications:* cough, dyspnea, thoracic pain, sore throat and weakness or pain of wrist.

精神专直 (jīng shén zhuān zhí): 精神集中而无杂念。

จิงเลินจวนจื่อ: จิตมีสมาธิ จิตแน่วแน่มัวอกแวก

concentrated mind: concentration of mind without distraction.

精室 (jīng shì): ใน男子为藏精之处; 在女子为胞宫所在。

จิงชือ: ห้องเก็บจิง ① ตำแหน่งที่เก็บอสุจิ; ② มดลูก
essence chamber: ① sperm storing room; ② uterus.

泾洩不利 (jīng sōu bù lì): 二便不利。

จิงโหวปู้: หนักเบาไม่คล่อง การขับถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะไม่คล่อง

defecation-urination difficulty: difficulty in defecation and urination.

鳩尾 (jiū wěi): 任脉之络穴。位于上腹部, 剑胸结合处下1寸, 前正中线上。主治胸痛引背, 气喘; 腹胀, 呃逆; 癰、狂、痢等病症。

จิวเหวย: จุดลั่วของเส้นเร็น อยู่บริเวณยอดอกบนแนว กึ่งกลางลำตัว ได้ xiphisternal junction 1 ชู่น *ข้อบ่งใช้:* ปวดทรวงอกร้าวไปหลัง หอบ แน่นท้อง สะอึก โรคจิต ซึมเศร้า คลุ้มคลั่ง และลมชัก

jiuwei (CV 15): the *luo* point of the conception

channel, located on the anterior midline of the upper abdomen, 1 *cun* below the xiphisternal junction. *Indications:* thoracic pain radiating to back, dyspnea, abdominal distention, hiccup, depressive psychosis, mania and epilepsy.

九味羌活汤 (jiǔ wèi qiāng huó tāng): 组成: 羌活、防风、苍术、细辛、川芎、白芷、生地、黄芩、甘草。功用: 发汗祛湿, 兼清里热。主治: 外感风寒湿邪, 内有蕴热证。

จิวเวียเจียงห้วทาง: ชื่อตำรับยา ประกอบด้วยตัวยา เจียงห้ว ผางเฟิง ซางจู่ ซี้ซิ่น ซวนซุย ป้ายจื่อ เจิงตี้ห้วทวง ห้วงฉิน และกานฉ่าว *สรรพคุณ:* ขับเหงื่อ ขับความชื้น และขับร้อนภายใน *ข้อบ่งใช้:* ภาวะโรคภายนอกเหตุลมเย็นชื้น มีความร้อนสะสมภายใน

jiuweiqianghuo decoction: a formula composed of *qianghuo, fangfeng, cangzhu, xixin, chuanxiong, baizhi, shengdihuang, huangqin* and *gancao*. *Actions:* inducing sweating, resolving damp and clearing internal heat. *Indication:* wind-cold-damp exterior disease-condition with accumulated internal heat.

九仙散 (jiǔ xiān sǎn): 组成: 人参、款冬花、桑白皮、桔梗、五味子、阿胶、乌梅、贝母、罌粟壳。功用: 敛肺止咳, 益气养阴。主治: 久咳肺虚。

จิวเซียนसान: ชื่อตำรับยา ประกอบด้วยตัวยา เหรินเซิน ซ่วันตงฮวา ซางปายผี เจียเก็ง อู่เวียจื่อ เออเจียว อูเหมย เปียหลู และอิงซู่เซียว *สรรพคุณ:* กระชับที่ปอดระงับไอ เสริมที่และบำรุงยิน *ข้อบ่งใช้:* ปอดพร่องจากไอเรื้อรัง

jiuxian powder: a formula composed of *renshen, kuandonghua, sangbaipi, jiepeng, wuweizi, ejiao, wumei, beimu* and *yingsuqiao*. *Actions:* stabilizing lung qi to suppress cough, replenishing qi and nourishing yin. *Indication:* lung deficiency due to

chronic cough.

举法 (jǔ fǎ): 医生用较轻地指力按压病人寸口脉搏以诊察脉象的方法。又称“浮取”。

จู่ฝ่า: วิธีแตะ วิธีตรวจชีพจรโดยใช้นิ้วมือคลำตำแหน่งขุ่นไหวของผู้ป่วยด้วยการแตะเบา ๆ; **ผู้จู่** ก็เรียก

light touch technique: a pulse taking method by using fingers to palpate on the *cunkou* position lightly; also called *fuqu*.

巨骨 (jù gǔ): 位于肩胛区, 在锁骨肩峰端与肩胛冈之间凹陷中。主治肩背痛, 肩背不举等局部病症。

จู่กู่: จุดฝังเข็มบริเวณไหล่ อยู่ตรงรอยปุ่มระหว่าง acromian process กับ spine ของ scapula **ข้อบ่งใช้:** ปวดสะบักและยกไหล่ไม่ขึ้น

jugu (LI 16): an acupoint located on the shoulder, in the depression between the acromian process and scapular spine. Indications: scapular pain and inability to raise arm.

巨髎 (jù liáo): 位于面部, 横平鼻翼下缘, 瞳孔直下。主治青盲、目昏、目翳、眼睑瞤动, 口眼喎斜, 唇颊肿等病症。

จู่เหลียว: จุดฝังเข็มบนใบหน้า อยู่ตรงจุดตัดระหว่างเส้นแนวระนาบจากขอบล่างของปีกจมูกกับเส้นแนวตั้งจากรูม่านตา **ข้อบ่งใช้:** ต้อหิน ตาพร่า ต้อเนื้อ ต้อกระจก หนังตากระตุก อัมพาตใบหน้า แก้มบวม และริมฝีปากบวม

juliao (ST 3): an acupoint located on the face, at the intersection between the horizontal line from the inferior margin of the ala nasi and the vertical line from the pupil. Indications: glaucoma, blurred vision, pterygium, cataract, blepharospasm, facial paralysis and swollen lip or cheek.

居髎 (jū liáo): 位于臀区, 髂前上棘与股骨大转子最凸点连线的中点处。主治疝气痛引小腹, 腰腿痛等病症。

จู๋เหลียว: จุดฝังเข็มบริเวณสะโพก ตรงจุดกึ่งกลางของเส้นที่เชื่อมระหว่าง anterior superior iliac spine กับ greater trochanter ของกระดูกต้นขา **ข้อบ่งใช้:** ปวดไล่เลื่อนร้าวไปท้องน้อยและปวดเอวร้าวลงขา

juliao (GB 29): an acupoint located on the gluteal region, at the midpoint of the line connecting the anterior superior iliac spine and greater trochanter of the femur. Indications: hernial pain radiating to hypogastrium and low back pain radiating to leg.

巨阙 (jù què): 心之募穴。位于上腹部, 脐中上 6 寸, 前正中线上。主治心胸痛, 气喘, 心烦, 心悸; 腹痛, 呕吐, 吞酸; 癫痫, 昏厥等病症。

จู๋ไคว่: จุดฝังเข็มหัวใจ อยู่บริเวณท้อง บนแนวเส้นกึ่งกลางลำตัว เหนือสะดือ 6 ชุน **ข้อบ่งใช้:** เจ็บหน้าอก หอบ หงุดหงิด ใจสั่น ปวดท้อง อาเจียน เรอเปรี้ยว ลมชัก และหมดสติ

juque (CV 14): the *mu* point of the heart, located on the anterior midline of the upper abdomen, 6 cun above the umbilicus. Indications: chest pain, dyspnea, irritability, palpitation, abdominal pain, vomiting, acid belching, epilepsy and unconsciousness.

决渎之官 (jué dú zhī guān): 决, 疏通; 渎, 水道。三焦是具有疏通水道作用的器官。

เจวี่ยตุจื่อกฺวาน: อวัยวะระบายน้ำ **เจวี่ย** หมายถึง ระบาย ให้คล่อง **ตุ** หมายถึง ทางเดินน้ำ **ซานเจียว** เป็นอวัยวะซึ่งทำหน้าที่ระบายทางเดินน้ำให้ไหลสะดวก

dredging organ: jue is dredging. **du** is a water pathway. **sanjiao** is an organ functioning on dredging water pathway.

绝汗 (jué hàn): 病情危重时大汗不止的表现, 又称脱汗。

เจริญฮาน: เหงื่อท่วม อาการเหงื่อออกมากไม่หยุดในผู้ป่วยหนักขั้นวิกฤต; หัวฮาน ก็เรียก

shock sweating: profuse sweating in critically ill condition, also called *tuohan*.

厥阴病证 (jué yīn bìng zhèng): 伤寒病发展传变的较后阶段。表现为阴阳对峙, 寒热交错, 厥热胜复的证候。

เจริญยีนบึงเจิ้ง: ภาวะโรคเจริญยีน ระยะท้ายของโรคชานทานที่มีการลูกกลมและเปลี่ยนแปลงไป แสดงลักษณะของยีนหยางเผชิญหน้ากัน มีอาการร้อนสลับหนาวและมีมือเท้าเย็นสลับกับไข้

jueyin disease-condition: the late stage of an exogenous febrile disease characterized by confrontation of *yin-yang*. Clinical manifestations are alternating hot and cold and alternating cold limbs and fever.

厥阴俞 (jué yīn shū): 位于脊柱区, 第4胸椎棘突下, 后正中线旁开 1.5 寸。主治心痛, 胸闷, 咳嗽, 呕吐等病症。

เจริญยีนชู: จุดฝังเข็มบริเวณหลัง อยู่ห่างจากขอบล่างของปุ่มกระดูกสันหลังอกที่ 4 ตามแนวระนาบ 1.5 ชู่น **ข้อบ่งใช้:** จุกลิ้นปี่ แน่นหน้าอก ไอ และอาเจียน

jueyinshu (BL 14): an acupoint located on the back, 1.5 *cun* lateral to the lower border of the 4th thoracic spinous process. *Indications:* epigastric pain, tightness of chest, cough and vomiting.

君相安位 (jūn xiàng ān wèi): 君火指心阳, 相火指肾阳。心阳与肾阳居于本位才能发挥正常的功能。

จวินเซียงอานเว่ย: จวินเซียงสถิตเสถียร จวินหัว หมายถึง หายใจหัวใจ เซียงหัว หมายถึง หายใจไต หายใจหัวใจ

และหายใจอยู่ประจำที่ หัวใจและไตจึงทำหน้าที่ได้ปกติ
settlement of jun xiang: *junhuo* is heart yang, *xianghuo* is kidney yang. When heart yang and kidney yang posit in their places, their normal functions can be maintain.

君主之官 (jūn zhǔ zhī guān): 心主神明, 主血脉, 在脏腑中居最重要的位置, 故以君主比相喻。
จวินจูจื่อกวาน: อวัยวะจักรพรรดิ หัวใจกำกับเส้นเลือดและหลอดเลือด มีบทบาทสำคัญที่สุดในอวัยวะจึงเปรียบหัวใจเป็นจักรพรรดิ

emperor organ: The heart governs spirit, blood and blood vessels, as the most important organ among *zang-fu* organs, it is used emperor as a metaphor.

K

咯血 (kǎ xuè): 因咳嗽引起的出血或痰中带血, 色鲜红, 多为热迫肺络。

ซาเซวีย: ไอเป็นเลือด ไอเป็นเลือดสดหรือเสมหะปนเลือดสด มักเกิดจากความร้อนทำลายหลอดเลือดฝอยปอด

hemoptysis: expectoration of blood or blood-stained sputum, mostly caused by heat destroying the lung capillaries.

咳逆上气 (ké nì shàng qì): 咳嗽气逆而喘。

เขอนี่ซางชี: ไอหอบจากชี่ย้อน ชี่ย้อนขึ้นทำให้ไอและหอบ

cough and dyspnea from reverse qi: cough and dyspnea mostly caused by upward reverse of *qi* flow.

咳逆倚息 (ké nì yī xī): 咳嗽气喘, 不能平卧而依靠床。

เขอนี่ซี: ไอหอบจนต้องนั่ง ผู้ป่วยไอหอบจนนอนราบ

ไม่ได้ ต้องนั่งพิงหลัง

orthopnea: severe cough and shortness of breath causing the patients unable to lie down but sit up right instead.

客色 (kè sè): 受外界各种因素的影响, 色泽微有相应的变化。

เคอเซอ: สีผิวเปลี่ยน สีผิวหนังที่เปลี่ยนแปลงไปเล็กน้อย เป็นผลกระทบจากปัจจัยภายนอกต่าง ๆ

acquired color: corresponding change of the skin color due to impact of various external factors.

空外以张 (kōng wài yǐ zhāng): 鼻孔向外张大。

คงว้ายี่จาง: บานสู่ภายนอก รูจมูกบาน

outward expansion: flaring of the ala nasi.

孔最 (kǒng zuì): 手太阴经郄穴。位于前臂前区, 腕掌侧远端横纹上7寸, 尺泽 (LU 5) 与太渊 (LU 9) 的连线上。主治发热无汗, 咳嗽、咯血、气喘、咽喉肿痛, 以及肘臂疼痛等病症。

ข่งจื๋ย: จุดขั้วของเส้นปอด อยู่บริเวณแขนด้านในบนแนวเส้นที่เชื่อมระหว่างฉื่อเจ้อ (LU 5) กับท่ายเยวี่ยน (LU 9) เหนือรอยพับข้อมือ 7 ชู้น ข้อบ่งใช้: มีไข้เหงื่อไม่ออก ไอไอบนเลือด หอบ เจ็บคอ และปวดข้อศอก

kongzui (LU 6): the xi point of the lung meridian, located on the medial side of the forearm, 7 cun above the transverse wrist crease, on the line

connecting chize (LU 5) and taiyuan (LU 9).

Indications: fever without sweating, cough, hemoptysis, dyspnea, sore throat and elbow pain.

口撮 (kǒu cuō): 上下口唇紧聚, 多见于新生儿脐风、破伤风。

ไ้วซัว: ปากเฝ้ม ริมฝีปากบนล่างเฝ้มเข้าหากันแน่น มักพบในโรคบาดทะยักทารกแรกเกิดและโรคบาดทะยัก

forceful lips closure: the lips attach together closely, mostly caused by tetanus and tetanus neonatorum.

口淡 (kǒu dàn): 口味减退, 甚至无味的表现, 多为脾胃虚弱所致。

ไ้วตัน: จืดปาก การรับรสลดลง หากเป็นมากจะไม่รู้สึกเกิดจากม้าม-กระเพาะอาหารพร่อง

bland taste: diminished sensation of taste even no taste, mostly caused by spleen-stomach deficiency.

口动 (kǒu dòng): 口频繁开合, 不能自禁, 多为热极生风或脾虚生风。

ไ้วต้ง: ปากขยับ ปากอ้าและหุบบ่อยๆ โดยไม่สามารถควบคุมได้ มักเกิดจากความร้อนจัด เกิดลมหรือม้ามพร่องแล้วเกิดลม

moving mouth: an uncontrollable in closing and opening the mouth, mostly caused by extreme heat or spleen deficiency inducing wind.